



Biroul permanent al Senatului
Bp 476 19.X.2014

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
675 18.11.2014

AVIZ
referitor la propunerea legislativă - Legea
traducătorilor și interpreților

Analizând **propunerea legislativă - Legea traducătorilor și interpreților**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B476 din 10.09.2014,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea cadrului legal pentru organizarea și funcționarea profesiilor de traducător și interpret - judiciari și oficiali.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Pentru respectarea prevederilor art.42 alin.(2) din Legea nr.24/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, **formula introductivă**, care trebuie inserată după titlu, va fi redată astfel:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege:”.

3. Semnalăm faptul că, în prezent, activitatea traducătorilor și a interpreților este reglementată de **Legea nr.178/1997** pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul Național Anticorupție, de organele de

urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești, cu modificările și completările ulterioare, precum și de Regulamentul de aplicare a Legii nr.178/1997 aprobat prin **Ordinul M.J. nr.1054/C/2005**.

Pentru evitarea paralelismelor în reglementare și instituirea unor prevederi asemănătoare, este necesară precizarea raportului dintre actele normative menționate și prezenta propunere, prin includerea unor trimiteri (spre exemplu, la art.2 și 4 care se referă la autorizarea traducătorilor și interpreților de către Ministerul Justiției) și prin abrogarea anumitor norme din reglementările în vigoare.

4. Precizăm că potrivit art.52 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, propunerea trebuie să debuteze cu dispoziții generale care să orienteze întregul act normativ și care să determine obiectul de reglementare, scopul și principiile acestuia, urmând ca ulterior, unde este cazul, să se continue cu definirea unor termeni sau expresii.

5. La **art.1 alin.(1)** partea introductivă, pentru unitate în redactare cu alte acte normative, sugerăm înlocuirea sintagmei „În sensul prezentei legi:” cu sintagma „În sensul prezentei legi, **termenii de mai jos au următoarele semnificații:**”. În mod corelativ, verbul „este” plasat după termenul explicat trebuie înlocuit prin semnul grafic „-”.

La definiția „*interpretului*”, pentru o exprimare corectă din punct de vedere gramatical, expresia „datorită unor dizabilități” trebuie înlocuită prin expresia „**din cauza** unor dizabilități”.

La **alin.(2)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară înlocuirea termenului „menționate” prin termenul „**prevăzute**”. Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

6. La **art.2 alin.(1)**, pentru respectarea stilului normativ, este necesară eliminarea termenilor „Atât” și „cât”. Reiterăm observația pentru alin.(2) și pentru toate situațiile similare ulterioare.

7. La **art.3**, din aceleași rațiuni, este necesară înlocuirea expresiei „se împart în două categorii:” prin expresia „pot fi”.

8. La **art.4 alin.(1)**, precizăm că potrivit art.38 alin.(3) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în actul normativ, nu este permisă prezentarea unor explicații prin folosirea parantezelor. Se impune reformularea, în consecință a textului.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare.

La **alin.(2)**, întrucât din text s-ar putea înțelege că promovarea examenului are loc după depunerea jurământului și nu invers, pentru evitarea dubiilor în interpretare, propunem înlocuirea sintagmei „urmare a promovării examenului, după depunerea jurământului” cu sintagma „urmare a promovării examenului și după depunerea jurământului”.

La **alin.(3)**, având în vedere că norma prevăzută este insuficient conturată, sugerăm menționarea expresă a cazurilor speciale, cât și actul normativ care le reglementează.

9. La art.5 alin.(1), pentru efectuarea acordului gramatical corect, termenul „folosit” trebuie înlocuit prin termenul „**folosiți**”.

La **alin.(2)**, pentru precizia normei, propunem înlocuirea expresiei „astfel de activități” prin expresia „activitățile prevăzute la alin.(1)”.

10. La art.7 alin.(1), pentru o exprimare juridică adecvată, propunem înlocuirea sintagmei „Străinul, cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene sau Spațiului” prin sintagma „**Cetățeanul** unui stat membru al Uniunii Europene sau **al** Spațiului”.

Reiterăm observația, în mod corespunzător, pentru alin.(2) și pentru toate situațiile asemănătoare ulterioare.

La **alin.(2)**, întrucât art.16 la care se face trimitere cuprinde lit.a)-i), pentru suplețea textului, este necesară înlocuirea trimiterii „art.16 lit.(a)-(i)” cu trimiterea „**art.16**”.

Totodată, pentru respectarea uzanțelor normative, sintagma „la art.11 lit.(a)-(c), (f) și (g)” se va reda sub forma „la art.11 lit.**a)-c), f) și g)**”.

La **alin.(4)**, este necesară revederea formulării „dovedirea cunoașterii limbii române la nivelul autorizației pe care o posedă” întrucât eliberarea autorizației reflectă gradul de cunoaștere a limbii române, și nu invers.

La **alin.(5)**, semnalăm că textul este incomplet, finalizându-se prin expresia „autorizarea prevăzută la”.

La **alin.(6)**, pentru precizia normei este necesară identificarea actului normativ avut în vedere.

11. La art.8, având în vedere gravitatea diferită a infracțiunilor față de contravenții, semnalăm că prin prevederile aceluiași articol nu se pot institui atât norme care să prevadă atât infracțiuni, cât și contravenții.

Pe cale de consecință, **art.8** va fi constituit dintr-o normă care va cuprinde numai infracțiuni sau trimiteri la infracțiuni reglementate de legislația penală existentă, urmând a se introduce un articol distinct, în cuprinsul căruia se vor regăsi contravențiile, sancțiunile, precum și modalitatea și persoanele desemnate să constate și să aplice respectivele sancțiuni. Drept consecință, articolele subsecvente vor fi renumerotate.

Totodată, este necesară revederea sintagmei „pot produce efecte juridice sau în alte condiții stipulate prin prezenta lege”, întrucât este insuficient conturată.

Prin urmare, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, propunem reconsiderarea și reformularea întregului text.

12. La **art.10**, teza a doua, pentru o exprimare juridică adecvată, propunem înlocuirea sintagmei „de cei abilitați de lege” cu sintagma „**de persoanele abilitate de lege**”.

Totodată, întrucât organele de poliție și **autoritățile** administrației **publice** locale nu au atribuții referitoare la legalizarea semnăturii unui traducător sau interpret, precum și pentru respectarea art.38 alin.(2) din Legea nr.24/2000, este necesară eliminarea textului cuprins între paranteze.

13. La **art.11 lit.d)**, pentru respectarea stilului normativ, propunem înlocuirea verbului „să facă” prin verbul „**să efectueze**”.

La **lit.e)**, pentru o exprimare adecvată în context, este necesară înlocuirea sintagmei „să absolve un examen” cu sintagma „**să promoveze un examen**”.

La **lit.f)**, întrucât Ministerul Justiției autorizează traducătorul sau interpretul, apreciem că depunerea jurământului și în fața unui magistrat nu este necesară, fiind suficient reprezentantul ministerului.

La **lit.g)**, pentru precizia normei, sugerăm ca registrul special menționat în text să aibă o denumire, pentru o mai bună identificare a acestuia.

Pe de altă parte, pentru evitarea confuziilor, este necesară stabilirea conexiunii cu **listele cu interpreții și traducătorii autorizați, întocmite de Ministerul Justiției, prevăzute la art.5 din Legea nr.178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul Național**

Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești, cu modificările și completările ulterioare.

14. La **art.12 lit.b)**, întrucât absența firii timide sau emotive nu poate reprezenta o condiție obligatorie pentru îndeplinirea profesiei de interpret judiciar, deoarece nu are legătură abilitățile sale profesionale, propunem reconsiderarea textului.

15. La **art.13**, pentru realizarea acordului gramatical, expresia „poate efectua” va fi înlocuită cu expresia „**pot** efectua”.

16. La **art.16**, la lit.c) pentru o corectă exprimare, termenul „organele” va fi înlocuit prin termenul „**entitățile**”.

La **lit.i)**, este necesară clarificarea expresiei „condiții normale de lucru”.

17. La **art.17 lit.b)**, pentru respectarea stilului normativ, sugerăm înlocuirea sintagmei „să fie la curent cu problemele noi ce apar în limbile respective” cu sintagma „să fie **informat cu privire la modificările** ce apar în limbile respective”.

18. La **art.19 alin.(1)**, partea introductivă, pentru o exprimare normativă adecvată, este necesară înlocuirea sintagmei „examen organizat sub egida Ministerului Justiției” cu sintagma „examen organizat **de către** Ministerul Justiției”.

Întrucât la **lit.c)-e)** se stabilește modalitatea de desfășurare a examenului, pentru uniformitate cu actele normative cu obiect similar de reglementare, aceasta ar trebui să facă obiectul unui ordin al autorității competente în care să se prevadă condițiile de înscriere și participare la examen, tematica, modul de desfășurare, rezultatele precum și celelalte aspecte care vizează examenul pentru obținerea autorizației de traducător și interpret.

La **alin.(3)**, este necesară clarificarea textului în privința sintagmei „efectuarea vreunui stagiu de specialitate”.

Observația este valabilă pentru **alin.(4)**, în privința expresiei „diplomă de învățământ superior”.

19. La **art.20**, pentru rigoare în redactare, propunem înlocuirea formulării „sunt organizați în Asociația Națională a Interpreților și Traducătorilor (A.N.I.T)” cu sintagma „**se organizează** în Asociația

Națională a Interpreților și Traducătorilor, **denunțată în continuare A.N.I.T**”.

20. La **art.22**, cu referire la Comitetul Executiv Național, pentru ca norma să fie completă, se impune precizarea numărului de membri, modul de desemnare sau alegere a acestora, precum și perioada pentru care sunt aleși.

Totodată, trebuie menționată modalitatea de alegere a președintelui Comitetului Executiv, precum și perioada cât îndeplinește această funcție.

21. În finalul **art.25 lit.e)**, pentru corectitudinea redactării, propunem înlocuirea sintagmei „majorările de la pct.(d)” cu sintagma „majorările **prevăzute la lit.d)**”.

22. La **art.26**, teza a doua, este necesară revederea textului în privința expresiei „organul central”, deoarece în propunere nu este menționat un asemenea organ.

23. La **art.27 alin.(1)**, norma este imprecis conturată deoarece, nu rezultă caracterul amenzii, limitele acesteia între un minim și maxim, cine le stabilește și le aplică și dacă sunt incidente și alte prevederi legale în vigoare referitoare la amenzi.

Pe cale de consecință sugerăm revederea textului.

La **alin.(2)**, este necesară completarea textului cu autoritatea îndreptățită să ia decizia de retragere a autorizației (Ministerul Justiției), întrucât la alin.(4) se prevede contestarea deciziei Ministerului Justiției, iar autoritatea emitentă a autorizației este cea care o poate și retrage.

Totodată, pentru o corectă exprimare, cuvântul „Asociație” trebuie redat sub forma „**asociației**”, iar expresia „organelor interesate” trebuie înlocuită prin expresia „**autoritățile interesate**”.

Pe de altă parte, precizăm că potrivit art.6 alin.(2) din Legea nr.178/1997, cu modificările și completările ulterioare, retragerea autorizării este numai definitivă, purtând denumirea de **încetare**, se verifică de către Ministerul Justiției și se constată prin ordin al ministrului justiției, care se comunică persoanei în cauză. Prin urmare, întrucât reglementările sunt diferite, pentru a asigura corecta aplicare a legii, se impune corelarea textelor.

24. La **art.28**, pentru respectarea stilului normativ, propunem înlocuirea expresiei „caz în care” prin conjuncția „și”, precum și a expresiei „și vor fi obligați” prin expresia „fiind obligați”.

Pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, teza a doua trebuie marcată ca alineat distinct și ar trebui să debuteze astfel:

„(2) Persoanele prevăzute la alin.(1) au dreptul să participe ...”.

În finalul textului, semnalăm că denumirea corectă a ministerului este „Ministerul Justiției”.

25. La **art.29**, pentru o exprimare normativă adecvată, este necesară înlocuirea expresiei „această opțiune” prin expresia „**opțiunea prevăzută la art.28**”.

26. Din aceleași rațiuni, la **art.30**, expresia „pentru ambele situații” se va înlocui prin expresia „**pentru situațiile prevăzute la art.28 și29**”.

27. La **art.32**, întrucât exprimarea „orice alte reglementări și dispoziții contrare se abrogă” nu este permisă de normele de tehnică legislativă, neavând precizia necesară, este necesară identificarea actelor normative avute în vedere spre abrogare.

De asemenea, în debutul normei, pentru un spor de rigoare normativă, propunem înlocuirea sintagmei „La intrarea în vigoare” cu sintagma „La **data intrării în vigoare**”.

28. La **art.33**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, textul trebuie reformulat astfel:

„Art.33. Prezenta lege intră în vigoare la **3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României**”.


PRESEDINTE
dr. Dragoș **ILIESCU**

București

Nr. 1125/7.10.2014.

Lege pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul Național Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești

- 1 modificări prin H.G. nr. 395/1999 M. Of. nr. 237/27 mai 1999
 Hotărâre privind actualizarea tarifelor pentru plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției
modifică tarifele de plată ale interpreților și traducătorilor prevăzute la art. 7 și 9, indexate în condițiile H.G. nr.208/1998
- 2 modificări prin H.G. nr. 1291/2002 M. Of. nr. 850/25 nov. 2002
 Hotărâre privind actualizarea prin indexare a tarifelor pentru plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției
modifică tarifele de plată prevăzute la art. 7 și 9
- 3 modificări prin L. nr. 281/2004 M. Of. nr. 589/1 iul. 2004
 Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției
modifică art. 1 alin. (1), art. 3, art. 6; introduce art. 3_1, art. 6_1
- 4 modificări prin O.G. nr. 11/2005 M. Of. nr. 98/28 ian. 2005
 Ordonanță privind modificarea Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției
modifică art. 1 alin. (1), art. 3 lit. c), art. 4 alin. (3), art. 6 alin. (1) lit. c), art. 7;
abrogă art. 3 lit. d), art. 8, art. 9, art. 12, anexa;
- aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 110/2005 M. Of. nr. 410/16 mai 2005
 Notă: Ori de câte ori în titlul și în conținutul L.nr. 178/1997, cu modificările și completările ulterioare, se folosește expresia "traducător și/sau interpret" aceasta se va citi "traducător și interpret".
- 5 modificări prin L. nr. 110/2005 M. Of. nr. 410/16 mai 2005
 Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 11/2005 privind modificarea Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de Ministerul Justiției
modifică titlul, art. 1 alin. (1) și (2), art. 2, art. 3 lit. c), art. 5, art. 6 alin. (1) lit. e), art. 6_1 alin. (1), (2) și (4), art. 7 alin. (1), art. 7 alin. (3) lit. c)
- 6 completat prin O.U.G. nr. 80/2005 M. Of. nr. 629/19 iul. 2005
 Ordonanță de urgență privind completarea Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul Național Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești
introduce art. 15
- aprobată prin L. nr. 286/2005 M. Of. nr. 917/13 oct. 2005
- 7 modificări prin L. nr. 286/2005 M. Of. nr. 917/13 oct. 2005
 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2005 privind completarea Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul Național Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești
aprobă O.U.G. nr.80/2005

modificări prin O.G. nr. 13/2010 M. Of. nr. 70/30 ian. 2010
Ordonanță pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției în vederea transpunerii Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne

aprobată cu modificări prin L. nr. 128/2010 M. Of. nr. 453/2 iul. 2010

*modifică art. 3 lit. a) și f), art. 3_1, art. 4, art. 6_1 alin. (3) și (4);
introduce lit. b_1) la art. 6 alin. (1), alin. (3) și (4) la art. 6, alin. (1_1) la art. 6_1, art. 16;
abrogă art.3 lit. b),*

modificări prin L. nr. 128/2010 M. Of. nr. 453/2 iul. 2010
Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 13/2010 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției în vederea transpunerii Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne

aprobă cu modificări O.G. nr. 13/2010

O. nr. 1054/C/2005

M.J.

Ministerul Justiției

Ordin privind aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 178/1997 pentru autorizarea și plata interpreților și traducătorilor folosiți de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul Național Anticorupție, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de birourile notarilor publici, de avocați și de executori judecătorești, cu modificările și completările ulterioare aduse prin Legea nr. 281/2004 și prin Ordonanța Guvernului nr. 11/2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 110/2005